

τηρητῆς δύνατ' ἐκ τούτου νὰ ἐξαγάγῃ συμπεράσματα ὡς πρὸς τὰς δυσχερείας τοῦ φιλολογικοῦ ζητήματος τῆς τῶν μετρικῶν ποδῶν καὶ τῆς κατὰ προσῳδίαν ἢ τὸν τόνον ἀναγνώσεως τῶν ἀρχαίων ποιημάτων, περὶ οὗ πολὺς ὁ λόγος παρὰ τοῖς φιλολόγοις (Ἴδε Οἰκονόμου περὶ προφορᾶς τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης σελ. 645—670. *Ἐρ Πετροποδίου* 1817.)

ΛΘΑΝ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

Ὁ ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Ἀθηναίου πανεπιστημίου Κ. Ἀναστ. Κ. Χρηστομάνος ὑπέβαλε πρὸς τὴν κυβέρνησιν τὴν 20 Ἰουλίου τοῦ παρόντος ἔτους τὴν παρακειμένην σπουδαιοτάτην ἐκθεσιν, ἐξ ἧς φαίνεται πρὸς τοῖς ἄλλοις ὅτι ἀνεκάλυψε καὶ πηγὴν πετρελαίου κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ἀμφίσσης. Ὡς γνωστὸν τὸ πετρέλαιον μεταχειρίζονται ἀπὸ τινῶν ἐτῶν καὶ οἱ ἐν Ἑλλάδι μετακομίζοντες αὐτὸ ἐκ τῆς ξένης. Εὐκταῖον λοιπὸν νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὸ ἑλληνικὸν ὅπως αὐξήσῃ καὶ ὁ δημόσιος πλοῦτος.

α Α'. Συνεπεῖα τῆς ὑπ' ἀριθ. 16380 ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1867 διαταγῆς ὑμῶν μετέβην τὴν 40 π. ἰδ. μηνὸς εἰς Δρέμισον τοῦ δήμου Κυτινίων τῆς ἐπαρχίας Παρνασσίδος πρὸς ἐπιτόπιον ἐξέτασιν τοῦ βράχου, ἐξ οὗ κατὰ τὰς ἐκθέσεις τοῦ δημάρχου Κυτινίων καὶ τοῦ ἐπαρχοῦ Παρνασσίδος ἐκρέει εἰδὸς τι πίσεως.

Ἐν τῇ ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1867 ἐκθέσει μου περὶ τῆς χημικῆς ἀναλύσεως δείγματός τινος τῆς πίσεως ταύτης ἀναφέρω ὅτι εἶναι ἀσφάλτος, διότι τὸ παρουσιασθέν μοι δ.ἔγμα ἐδείκνυε πάσας τὰς ιδιότητας αὐτῆς, ἦτο στερεόν, ἐτήκετο εἰς θερμοκρασίαν 100 μόνον βαθμῶν καὶ ἐμπεριείχε τὰ συστατικὰ τῆς ἀσφάλτου.

Ἐξετάσας δὲ καὶ ἐπιτοπίως τὸν βράχον, ὅστις, καθὼς ἐν τῇ πρώτῃ μου ἐκθέσει ὑπέθεσα, εἶναι πιθανόλιθος εἰς ἀποσύνθεσιν εὐρισκόμενος, ἔχων ὕψος $\frac{1}{2}$ μέτρων καὶ περιφέρειαν 18 μέτρων, παρατήρησα ὅτι καθ' ἅπασαν αὐτοῦ τὴν ἐπιφάνειαν ὑπάρχουσι ρήγματα, ἐπὶ τῶν χειλέων τῶν ὁποίων εὐρίσκονται σταγόνες εὐάριθμοι ἐκ πίσεως γλισχρώδους, σιλπνῆς καὶ μελανῆς. Ἡ δὲ πίσσα αὕτη κατ' οὐδὲν διαφέρει τῆς κοινῆς ὀρεινῆς πίσεως, οὐ μόνον δὲν

λίαν εὐχάριστον θίεν. Ἀλλὰ τὸ σύστημα τοῦτο, ὡς καὶ πᾶν ἀρχαῖον, δὲν εἶναι εἰς χρῆσιν· ὁ νεωτερισμὸς καταφρονεῖ, ὡς μὴ ὠφέλει. τ' ἀρχαιότερα, καὶ τοῦτο συμβαίνει ἀτυχῶς καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν, ἧς ὠρσιότατοι μαργαρίται ἀρχαῖοι διασωζόμενοι εἰς τὰ στήματα τοῦ λαοῦ κινδυνεύουσιν ἵνα ἐξαφανισθῶσιν ἀνεπιστραπτί.

ἐκρέει, ὡς παρέστησαν αὐτὸ αἱ ἐλίγον ἐξωγκωμῆσαι σχετικαὶ ἐκθέσεις τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, ἀλλ' ἡμέραι παρέρχονται μέχρι τῆς ἐντελοῦς ἀντικαταστάσεως σταγόνος τινὸς ἀπομακρυνθείσης ἐκ τῶν χειλέων τοῦ ρήγματος.

Ἐν τούτοις δὲν ἀπεθάρρυνθην, ἀλλὰ παραλαβὼν ἐκ Μαυρολιθαρίου ἐργάτας ἀνέσκαψα τὴν ἀνατολικὴν βᾶσιν τοῦ βράχου, ἵνα γνωρίσω τὰς κάτωθεν αὐτοῦ στιβάδας τῆς γῆς καὶ ἀνετίναζα διὰ πυρίτιδος τὸ ἐν τρίτον περίπου τῆς κορυφῆς τοῦ βράχου ἐπὶ σκοπῇ ἐξιχνιάσεως τῶν φερουσῶν τὴν πίσσαν φλεβῶν. Ἐξετάσας δὲ προσέτι πάντας τοὺς ἐν τῇ κοιλάδι τῆς Δρεμίσσης ἐξέχοντας ἐκ τοῦ ἐδάφους βράχους, αἵτινες δὲν εἶναι, ὡς ἠδύναντό τις νὰ ὑποθέσῃ, ἰδὼν αὐτοὺς κατὰ πρῶτον, συντρίμματα τῶν βράχων τῶν ὑπερκειμένων λόφων καὶ ἐρέων, ἀλλὰ προσπεφυκότες, κορυφαὶ οὕτως εἶπεν ἄλλων λόφων, ἢ ὑψώσεων, κεχωσμένων ὑπὸ τῶν χωμάτων, — ἐπιθεωρήσας καὶ σπουδάσας ὑπὸ γεωγνωστικὴν ἐποψὴν πάσας τὰς διαστρώσεις τῶν τε διαδεχομένων ἄλληλα πετρωμάτων καὶ τῶν χωμάτων εἰς τε τὴν ῥηθεῖσαν κοιλάδα καὶ ὅλας τὰς ἀνελόγους γειτονικάς, — ἐπέκτησα τὴν πεποίθησιν ὅτι μόνον εἰς τὴν στενὴν κοιλάδα τῆς Δρεμίσσης ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ διασχίζοντος αὐτὴν ῥυάκος (Δρέμισα) πλησίον τῆς θέσεως «τὰ Μνήματα» μέχρι 200 βημάτων πρὸς βορρᾶν κάτωθεν τοῦ ὁμωνύμου χωρίου κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ μνησθέντος ῥυάκος, εἶναι ἐρικτὴ ἡ ἀνάπτυξις τοιαύτης πίσεως, ἥτις ἐνταῦθα παράγεται διὰ τῆς βραδείας σήψεως ὀργανικῶν φυτικῶν οὐσιῶν παρουσίᾳ ὕδατος καὶ εὐρίσκεται ἄνωθεν στρώματός τινος σχίστου ἀργιλλώδους ἐρυθροῦ, ὅστις ἕνεκα τῆς συστάσεώς του οὐδὲ εἰς τὸ ὕδωρ ἐπιτρέπει τὴν διάδον, οὐ τινος ἕνεκα παῖσαι αἱ εἰς τὰ γειτνιαζόντα μετὰ τῆς ῥηθείσης ἐκτάσεως μέρη ἀναθλύζουσαι πηγαὶ ἀναφαίνονται εἴτε ἄνωθεν τοῦ στρώματος τούτου εἴτε ἐντὸς αὐτοῦ, οὐδέποτε δὲ καὶ κάτωθεν αὐτοῦ.

Εἰς τὴν ἐκτασιν ταύτην ἐλλείπει ἐκ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους ἡ ῥηθεῖσα διάστρωσις, δείκνυται δὲ πάλιν εἰς τὴν θέσιν «τὰ Μνήματα», καὶ 300 βήματα πρὸς βορρᾶν τοῦ χωρίου. Ἀλλ' ἐνταῦθα στρέφει κατ' ἀμβλείαν γωνίαν πρὸς τὰ ἔνδον τῆς γῆς οὕτω πως, ὥστε ἐὰν αἱ διευθύνσεις τῶν πλευρῶν τῆς διαστρώσεως, ἐξακολουθήσωσιν ἐκτεινόμεναι κατ' εὐθείαν γραμμὴν, αἱ δύο αὗται πλευραὶ θέλουσι συναντηθῇ εἰς βᾶθος τὸ πολὺ 500—550 μέτρων ἀκριβῶς κάτωθεν τῶν ἁλωνίων τοῦ χωρίου. Ἐὰν λοιπὸν ἕνεκα τῆς ἐπὶ τοῦ στρώματος τούτου παρουσίας τοῦ ὕδατος ἐσχηματίσθῃ ἐκ τῶν λειψάνων ἀρχαίας βλαστήσεως, ἢ ἴσως ἐκ στρώματος ἀνθρώπων, ἔστω καὶ ὑποκειμένου, ἢ ἐν λόγῳ πίσσα,

αὕτη θέλει πορευθῇ ἐπὶ τοῦ ἀδιαχωρήτου τούτου στρώματος καὶ ἐννεκ τῆς πίεσεως τοῦ αἵματος τῶν συγγρόνων καὶ ἐξ αὐτῆς σχηματιζομένων πτητικῶν ὀργανικῶν οὐσιῶν θέλει ζητήσῃ νὰ εὑρῇ πόρους, ἢ ὅπως ὅπως εἰσχωρήσῃ εἰς αὐτάς.

»Οὕτω λοιπὸν ἐξηγείται, πῶς ἡ πίσσα διαβρέ-
ξασα, οὕτως εἰπεῖν, τὸν εἰς ἀποσύνθεσιν εὐρισκόμε-
νον τιτανόλιθον τοῦ ἐν λόγῳ βράχου ἐξήλθε διὰ τῶν
ρηγμάτων του, τακτῶσα ὑπὸ τῆς ὑπερβολικῆς τοῦ
ἡλίου θερμότητος.

»Ἀλλὰ μετὰ προσοχῆς σπουδάσας πάντα τὰ συμ-
βαίνοντα ἐπληροφορήθην ὅτι δὲν εἶναι μόνον ἡ θερ-
μότης, ἀλλ' εἶτι μᾶλλον ὑγρὸν τι πτητικὸν ἡνωμέ-
νον μετὰ τῆς πίσεως, ὅπερ ρευστοποιεῖ αὐτήν· διότι
ὅσῳ βαθύτερον κατηλθὼν κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν, το-
σούτῳ ἀφθονωτέρῃ καὶ ρευστοτέρῃ ἐγένετο ἡ πίσ-
σα, τοσούτῳ μᾶλλον ἐπεκράτει καὶ ἡ ἐμπυρευμα-
τικὴ αὐτῆς ὁσμὴ.—Εἰς τὸ βάθος 3 ὡς ἐγγιστα μέ-
τρων ἡ οὐσία τοῦ τιτανίου ἦτο μεστή, κεκορεσμέ-
νη, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἕκαστον θραῦμα περιεῖχε πίσ-
σαν. Καὶ δὴ λαβὼν ἐπὶ σκοπῷ ἀναλύσεως καὶ δο-
κιμασίας τεμάχιον 3 ὀκάδων τοιοῦτου τιτανολίθου,
ἡδυνήθην διὰ τῆς ἀποστάξεως εἰς θερμοκρασίαν 180
βαθμῶν, εἰς ἣν ἡ πίσσα δὲν ἀποσυντίθεται, ν' ἀπο-
χωρίσῃ ἀκριβῶς 27 δράμια βαθυκιτρίνου ἢ φαιοῦ
ρευστοῦ, συναχθέντα εἰς τὸν ὑποδοχέα, εἰς δὲ τὸν
λαϊμὸν τοῦ ἀποστακτικοῦ σκεύους ἀπῆλυσεν πρὸς
τὴν οὐσίαν τοῦ λίθου καὶ στερεὰν πισσάλφατον. Τὸ
ρευστὸν τοῦτο διὰ τρεῖς ἐπαναληφθείσης ἀποστάξεως
ἀπέβη κίτρινον καὶ τέλος ἄχρουν, ζέον εἰς τὴν στα-
θερὰν θερμοκρασίαν τῶν 112 βαθμῶν καὶ ἔχον εἰ-
δικὸν βάρος 0,88. Παρουσιάζει ὅθεν χαρακτηρὰ ὀρ-
γανικοῦ πτητικοῦ σώματος. Διὰ δὲ τῆς ἀναλύσεως
ἐπεκύρωσα ὅτι σύγκειται ἐξ ἀνθρακος, ὑδρογόνου
καὶ ὀξυγόνου, ὅτι δηλαδὴ εἶναι *Πετρέλαιον* καὶ ὅτι
ἐπομένως ὁ ἐξετασθεὶς βράχος ἐμπεριέχει $2\frac{1}{4}$ ἐπὶ
τοῖς ἑκατὸν τοῦ ἐλαίου τούτου.

»Ἡ δὲ-ρευστὴ πίσσα, ὅπως ἐν Δρεμίσῃ εὐρίσκα-
ται, ἔχουσα εἰδικὸν βάρος=1. 15 ἐμπεριέχει εἰς
400 μέρη:

»27 τοῖς ἑκατὸν πετρέλαιον καὶ ἐλαφρὰ λεγό-
μενα ἔλαια (*Photogène* κτλ.)

»28 τ. ἐκ. βαρέα ὑδρογονανθρακοῦχα ἔλαια (*sa-
laire* κτλ.)

»9 τ. ἐκ. πυκνὰ παραφινώχα ἔλαια, ἐξ ὧν δύ-
ναται νὰ ἐξαχθῶσι $40\frac{0}{10}$ παραφίνης.

»36 τ. ἐκ. ὑπόλειμμα ἀνθρακοῦχον καὶ γαιώδες.

»Μὴ ἐκτεινόμενος εἰς ἐπιστημονικὰς ὑποθέσεις
καὶ υπερασματολογίας ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου
γεωλογικοῦ φαινομένου, ἀναφέρω ἐν ὀλίγοις τὴν
σπουδαιότητα τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης ὑπὸ τεχνι-
κῆν καὶ βιομηχανικὴν ἐποψίν.

»Ἐκ τοῦ τοιοῦτου, καὶ ἀκαθάρτου ἐτι ὄντος πε-
τρελαίου, ὡς καὶ ἐκ τῆς πίσεως δύνανται νὰ προκύ-
ψωσιν ἐκτεταμέναι βιομηχανίαι· καθότι ἡ μὲν πί-
σα ὡς τοιαύτη χρησιμεύει εἰς τὴν ναυπηγίαν, εἰς
τὴν κατασκευὴν τῆς λιθοστρώσεως τῶν πεζοδρο-
μίων, εἰς τὴν παρασκευὴν τῶν ἐκ χάρτου στεγῶν,
εἰς τὴν ὑποδηματοποιίαν, εἰς φωτισμὸν καὶ εἰς
καύσιν· ἐμμέσως δὲ εἰς ἐξαγωγήν τῆς παραφίνης,
ἥτις ἐφαρμόζεται εἰς τὴν κηροποιίαν ἐπιτυχῶς ἀντὶ
τοῦ κηροῦ, τοῦ σπέρματος τοῦ κήτους καὶ τοῦ στα-
τικοῦ ὀξέος, καὶ τὴν κατασκευὴν χρισμάτων διὰ μη-
χανὰς μεταλλίνης κτλ. Ἐξ αὐτῆς δύνανται νὰ κα-
τασκευασθῇ καὶ ἡ βενζίνη καὶ ἡ ἀσιλίνη, ἥτις εἶναι
ἡ βάσις τῶν ὀραίων ἀρτίως ἀνκαλυφθέντων χρω-
μάτων, ὧν ἤδη ὑπάρχουσιν ἐξήκοντα εἶδη. Τὸ δὲ
ἀκάθαρτον πετρέλαιον μεταχειρίζεται εἰς παρα-
σκευὴν τοῦ καθαροῦ, τοῦ τόσῳ πολυτίμου φωτι-
στικοῦ καὶ θερμαντικοῦ μέσου, εἰς παραγωγήν τῆς
παραφίνης καὶ ἀρωματικῶν οὐσιῶν κτλ.

»Ἐνταῦθα δὲ ἡ παρουσία τοῦ πετρελαίου μετὰ
τῆς λίαν ὑδρογονοῦχου ἀσφαλτώδους πίσεως ὀδηγεῖ
ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ ὑποθέσωμεν μετὰ τινος πιθανότητος
τὴν εἰς ἀπροσδιόριστον βάθος ὑπαρξίν στρώματος
λιγνιτῶν, ἢ λιθανθράκων.

»Ἐξ ὧν λοιπὸν τῶν ἐξετάσεών μου τούτων προ-
κύπτει ὅτι ἡ ἐκρέουσα πίσσα σύγκειται ἐξ ἀσφαλ-
τώδους στερεᾶς πίσεως καὶ ἐξ εἶδους τινὸς νάρθας,
ἐξ ἧς δι' ἀπλῆς ἀποστάξεως παράγεται πετρέλαιον,
—ὅτι εἰς ἀπροσδιόριστον ἐτι βάθος ὑπάρχουσι λι-
θάνθρακες ἢ λιγνίται καὶ ὅτι ἄνωθεν, ἢ ἐντὸς αὐτῶν
σχηματίζεται δεξαμενὴ νάρθας, ἡ πετρελαίου, ὅπερ
ἐξατμιζόμενον ἀνέρχεται πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς
γῆς.

»Ἡ τοιαύτη ἐμφάνισις τοῦ πετρελαίου δὲν εἶναι
σπανία· εἶναι μάλιστα τεκμήριον ὅτι δὲν ἀπέχει
πολὺ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἡ κυρία αὐτοῦ
πηγὴ. ἵνα χρησιμοποιοθῇ δὲ τὸ νῦν εἰς τὸ βάθος
τῆς γῆς ἡρεμοῦν πολυτίμον τοῦτο ρευστὸν ἀπαιτεῖ-
ται ἀνασκαφὴ χάριν δοκιμασίας. Αἱ πηγαὶ τοῦ πε-
τρελαίου εἶναι διτταὶ ἢ σκάπτεται φρέαρ βαθύ (εἰς
Amiano τῆς Ἰταλίας π. χ. μέχρι 280 ποδῶν, εἰς
Πενσυλβανίαν τῆς β. Ἀμερικῆς μέχρι 1250 ποδ.)
μέχρι τῆς ἀνακαλύψεως τῆς φλεβῆς, τῆς φερύσης
τὸ πετρέλαιον, ὅπερ τότε διὰ πίθων ἢ ἀντλιῶν ἐξεν-
τλείται καὶ συμπληροῦται πάλιν ἐξ αὐτοῦ ταχύ-
τερον ἢ βραδύτερον ἐκ τῶν παρακειμένων στρωμά-
των, — ἡ κατασκευάζεται ἀρτησιανὸν φρέαρ, ἔχον
διάμετρον στενὴν καὶ βάθος σημαντικόν, ἐξ οὗ ἀνα-
βλύζει τὸ ἔλαιον ὡς ἐκ βρύσεως τὸ ὕδωρ. Ἐν Πεν-
συλβανίᾳ ὑπάρχουν πηγαὶ ἀμφοτέρων τῶν εἰδῶν.

»Ἐκ φρέατος τινὸς 290 ποδῶν βάθους ἐξάγον-
ται καθ' ἑκάστην μέχρις ἐντελοῦς τῆς δεξαμενῆς

εξαντλήσεως, τουτέστιν ἀπὸ τῆς 8 ὥρας τῆς πρωῒς μέχρι τῆς τετάρτης μ. μ. διὰ ἀτμαντλίας 10 βαρέλια τοῦ ἐλαίου τούτου. Τὴν δὲ ἐπομένην ἡμέραν μέχρι τῆς 8 ὥρας π. μ. τὸ φρέαρ πάλιν πληροῦται. — Ἐτερον δὲ ορέαρ ἀρτησιαγὸν (πηγὴ πετρελαίου) ἔχον βάθος 200 ποδ. καὶ διάμετρον 2—3 δακτύλων ἐξάγει εἰς 24 ὥρας 70 βαρέλια (πρὸς 60 γαλ. λίτρας ἢ 52 ὡς ἔγγ. ἑλλην. ὀκάδας), εἰς ἓν ἔτος δὲ 22120 βαρέλια πετρελαίου.

» Προχωρούσης τῆς ἀνασκαφῆς μετ' ὀλίγον θέλομεν ἐννοήσαι ποῖον εἶδος πηγῆς εἶναι ἢ ἐν Ἀρεμίσῃ καὶ ἐὰν πρέπη ν' ἀνορύξωμεν φρέαρ εὐρὺ, ἢ νὰ κατασκευάσωμεν διὰ διχτροπήσεως φρέαρ στενὸν ἀρτησιανόν. Δὲν δύναμαι δὲ ἢ νὰ συστήσω θερμῶς εἰς τὴν σεβαστὴν κυβέρνησιν νὰ ἐπιληφθῇ τῆς σπουδαίας ταύτης ἀνακαλύψεως, διατάττουσα τὴν ταχεῖαν ἐναρξιν τῆς ἀνασκαφῆς.

» Εὐχομαι δὲ καὶ εἰς τὴν πτωχὴν ἡμῶν πατρίδα τὰς μυθώδεις ἐκείνας ποσότητες τοῦ πετρελαίου, αἵτινες ἐν Ἀμερικῇ ἔφεραν τὸν ἀληθῶς μυθώδη πλοῦτον, καὶ δι' αὐτοῦ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸν πολιτισμὸν εἰς τὰς πρὸ δεκαετίας ἀγόνους αὐτῆς ἐρήμους.

» Β'. Εἰς τὸ χωρίον Καστριώτισσα ἡμίσειαν ἀπέχον ὥραν τοῦ Μαυρολιθαρίου ἀνεκάλυψα πηγὴν θερμοκρασίας 19. 5. βαθμῶν (Κελσίου), ἣν ἐπειδὴ μοι ἐφάνη πολὺ θερμὴ ἀνέλυσα. Χίλια (1000) κυβικὰ ἐκαστόμετρα τοῦ ὕδατος τούτου περιέχουσι:

- » 16 π. ἑ. ἀνθρακικοῦ ὀξέος
- » 2,5 π. ἑ. ὑδροθεικοῦ ὀξέος
- » 0,75 γραμμάρια ἀνθρακικοῦ νίτρου
- » 0,49 γραμμ. θειοῦχου νατρίου
- » 0,2 γραμμ. ἀνθρακικῆς τιτάνου καὶ ἰχνοῦ μαγνησίας καὶ σιδήρου.

» Τὸ ὕδωρ τοῦτο ὄν μέτριον θειοῦχον ἀλκαλικὸν ὕδωρ, δύναται νὰ μεταχειρισθῇ ὡς ἱαματικὸν εἰς δερματικὰς ἀσθενείας ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς.

» Γ'. Εἰς τὴν θέσιν ἅγιος Γεώργιος, ἀπέχουσαν μίαν ὥραν πρὸς μεσημβρίαν τῆς Ἀμφίσσης εἶδον λιγνίτας, ὧν ἡ ποιότης φαίνεται καλλιτέρα τῆς τῶν τῆς Κύμης, ἡ δὲ ἔκτασις ἐπίσης φαίνεται σημαντική.

» 100 μέρη τῶν ἀνθράκων τούτων καϊόμενα καταλείπουσι 15 μέρη τέφρας, εἶναι δὲ λίαν ὑδρογονοῦχοι καὶ παραφινούχοι· ὅθεν κατ' ἐμὴν γνώμην εἶναι ἄριστοι εἰς τὴν δι' ἀποστάξεως κατασκευὴν τῆς παραφίνης, τῆς ἀσιλίνης κτλ. »

ΜΥΡΟΛΟΓΙΑ ΜΑΝΗΣ.

« Μωρὴ τί ρετενίζεσαι! ⁽¹⁾
 Ἀλλὰ δὲν ἔχεις ἄδικον
 Γιὰ τ' εἶσαι παρὰ πρόσπατη ⁽²⁾
 Μεγάρε ⁽³⁾ κί' ἄλλαις ἔτσε δά ⁽⁴⁾
 Νά εἶθε πεθάνοι! νὰ χαθῇ!
 Ὁ ἄνδρας ποῦ ὑλοθήκηκα ⁽⁵⁾
 Νὰ μὴν ἀφήκῃ σ' ἐντροπὴ
 Μαύρη μου! τὰ παιδία μας
 Καὶ τρέμει ἡ καρδιά μου.
 Τί γὰρ σὲ παράτησε
 Κόρη μου ὄξου 'ς τὸ λουρί
 Σ' ἄφηκε σπίτι με γουλᾶ ⁽⁶⁾
 Ζευγάρι γιὰ νὰ πολεμᾷς ⁽⁷⁾
 Καὶ με κοπάδι πρόβατα.
 Βασίλει καὶ Νικόλα μου
 Ὅπου ἐσυμφωνήτατε
 Ποῦ δὲν τὸ ματακάμετε.
 Ἐκάθοι' ὁ Νικόλας μου
 Καὶ ἓνα γράμμα ἔγραφε
 Καὶ τὰ Νάπλι τὸςτελλε
 Νὰ πάῃ σ' τὸν Ἀρέντη μας
 Γιὰ τὸν Βασίλει ἔγραφε.
 Κί' ἀπάνου ὁποῦ τὸ γράφε
 Τὰ συγχαρίκια φέρει
 Γιὰ τὸν Χοντρονικόλακα.
 Ἐκεῖ τοὺς ἔζευγάρωσε
 Ὡσὰν ἀδελφία γκαρδίκιά.
 Λέτε πῶς θέ νὰν τοῦ φανῇ
 Σὺν ἀναγνώσῃ τῇ γραφῇ
 Καὶ τ' ἀναγνώσῃ καὶ τὰ ἰδῇ
 Ἡ μυρισμένη τοῦ γεννιά
 Ποῦ χιούσαςι ⁽⁸⁾ σ' ἂν τὸ νερό. »

ΛΘΑΝ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ.

⁽¹⁾ Ρετενίζεσαι, στενοχωρεῖσαι.

⁽²⁾ Πρόσπατη, πρόσπατος, νεωστὶ ἐλθοῦσα.

⁽³⁾ Μεγάρε ἀντὶ τοῦ μεγαρί.

⁽⁴⁾ Ἐτσε δά' λέγεται καὶ ἔτσε δὲ καὶ τσά δά, ἐν δὲ Μισσηνίᾳ καὶ ἔτσε καὶ ἐκί δα.

⁽⁵⁾ Ὑλοθήκηκα, εὐλογήθηκα, ἱστεφανώθηκα.

⁽⁶⁾ Λέξινς τευρκικῆ, πύργος.

⁽⁷⁾ Εργάζεσαι.

⁽⁸⁾ Χιούσαςι, ἀντὶ ἔχουσιν ἦτοι ἐχάθησαν, ὡς τὸ νερόν,

Τὸ ἀνωτέρω μυρολόγιον ἐψάλη παρὰ νεοῦπάνδρου γυναικὸς ἀπολεισάσης τὸν σύζυγον αὐτῆς· ἀλλ' εἰς ἀπάντησιν ἄλλη γυνὴ, ἥς ὁ ἀνὴρ ἐφανεύθη παρὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ, ἐμυρολόγησε τὰ ὡς εἰς ἀπάντησιν· διότι τὰ μυρολόγια ἐν Μάνῃ λέγονται κατ' ἐρωταπόκρισιν, μιᾶς γυναικὸς ἓνα εἶχον λεγούσης καὶ ἄλλης εἰς αὐτὴν ἀντίστοιχα ἐκφαινούσης.